

2024-10-15

Att prata med sitt barn om barnets funktionsnedsättning

Välkommen till andra tillfället!

1

2024-10-15

Att prata med sitt barn om barnets funktionsnedsättning

- Varför ska man prata?
- Olika åldrar och tankar om funktionsnedsättning
- När ska man prata?

- Uppföljning av hemuppgift
- Olika slags samtal
- Hur kan man säga?
- Material som stöd i samtalet

2

2024-10-15

Hemuppgift

Berätta för varandra hur det gick

3

2024-10-15

Hur gör man då?

- När, hur, med vilka ord, med vilka hjälpmedel?
- Olika slags samtal:
 - Samtal i farten/apropå
 - Förberedda samtal

4

2024-10-15

Samtal i farten

- Barnet uttrycker någon fundering om sig själv
- Något händer och du gör en koppling till funktionsnedsättningen

5

2024-10-15

Exempel på hur man kan berätta för barnet

På följande bilder ges **exempel** på hur ni kan uttrycka er. Det är inte det "rätta" eller enda sättet.
Välj det som passar ditt barn!

6

2024-10-15

Rörelsenedsättning

- Kopplingen mellan handen och hjärnan funkar inte
- Benen lyssnar inte på hjärnan /Kroppen lyder inte
- Du var så liten när föddes och då var hjärnan så ömtålig att den blev skadad

7

2024-10-15

Intellektuell funktionsnedsättning (IF)

- Du behöver träna på en sak många gånger för att lära sig
- Sådant som andra människor lär sig snabbt, kan ta längre tid för dig
- Det är inte lika mycket som andra
- Du har svårt att komma ihåg flera saker samtidigt
- Ibland kan det vara svårt för dig att veta hur du ska göra i t ex en ny situation

8

2024-10-15

Film: Om hjärnan

<https://www.youtube.com/watch?v=mdMhseyX0-0>

9

2024-10-15

Film: Trappan

<https://www.youtube.com/watch?v=8OKItAM5fx4>

10

2024-10-15

Autism

- Du vill gärna leka själv
- Du har svårt att titta på andra i ögonen
- Du har ett specialintresse (bilar/dinosaurier/manga)
- Det känns skönt för sig att göra/säga samma sak om och om igen
- Blir lätt orolig när något nytt händer eller när planer ändras
- Det kan bli störd när det är mycket runt omkring dig (t ex ljud, människor)
- Det svårt för dig att gissa vad andra tänker och känner

11

2024-10-15

ADHD (Attention Deficit/Hyperactivity Disorder)

- Din kropp behöver röra på sig ofta
- Du har ofta svårt att koncentrera dig och sitta still
- Du ser och hör allt och det gör dig trött
- Du arbetar fort och hinner inte kontrollera vad du gjort
- Du tappar ofta tålamodet och har svårt att vänta på din tur
- Du har lätt för att bli arg hantera egna känslor
- Du tänker så snabbt att andra inte hinner med
- Du drömmer dig ofta bort
- Du har svårt att komma igång med saker

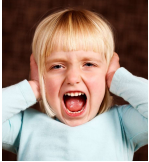

12

2024-10-15

Förvärvad hjärnskada

- Du är överkänslig för ljud och intryck
- Hur du känner dig och vad du orkar är olika från dag till dag
- Det tar längre tid för dig att göra en uppgift och komma igång
- Det är jobbigt för dig att byta uppgift
- Din hjärna blir fort trött och behöver vila ofta
- Du kan även få andra problem beroende på var skadan sitter

13

2024-10-15

Kromosomavvikelser

- Kromosomer är som kartor för kroppens byggstenar. Vissa barn är kromosomerna lite busiga och ordnar sig inte riktigt som hos alla andra.
- Utgå från ditt barns specifika variationer

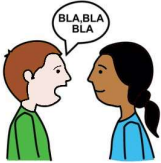

14

2024-10-15

Språkstörning (impressiv/expressiv)

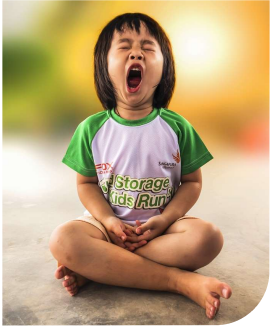
- Du har svårt att få fram orden
- Du behöver extra tid för att prata
- Du pratar med händerna/du pratar med bilder
- Du hänger inte med när det pratas fort
- Du hör bara vissa ord av det läraren säger
- Du förstår bättre när det finns bilder
- Orden låter på ett annat sätt när du säger dem

15

2024-10-15

PAUS

16

2024-10-15

Material och metoder som stöd för samtal

17

2024-10-15

Varför är det bra med hjälpmedel i samtalet?

- Förtydligar det vi pratar om
- Lättare sätt för barnet att uttrycka sig
- Något att "samlas kring", fästa blicken på
- Stöd för minnet, man kan återkomma till det
- Information via flera sinnen

18

Vilka redskap och hjälpmedel finns?

Några exempel:

- Bilder - bildstod.se
- Fotobok
- Ritprat
- Boken om mig
- Böcker och filmer som handlar om funktionsnedsättning

2024-10-15

19

Att prata med hjälp av bilder

2024-10-15

20

www.bildstod.se

2024-10-15

21

2024-10-15

Gör en fotobok

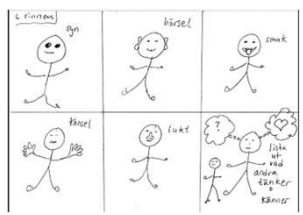

The image shows an open photo book. The left page has several small photos of a child in different settings. The right page features a larger photo of a child sitting in a red and white outfit, possibly a costume, in a festive or outdoor setting.

22

2024-10-15

Att rita och prata

The image shows a 2x3 grid of hand-drawn stick figures. Each figure has a label above it: 'syn', 'hörel', 'smak', 'lukt', 'fukt', and 'jag vill vara annan tänker + känner'. The last figure has a thought bubble around it.

23

2024-10-15

Boken om mig

- ✓ Viktiga människor
- ✓ Intressen
- ✓ Det här gör mig glad
- ✓ Det här tycker inte om
- ✓ Styrkor
- ✓ Svårigheter
- ✓ Diagnos
- ✓ Det här hjälper mig
- ✓ De här människorna känner till min diagnos
- ✓ Framtid

24

Böcker och filmer som handlar om funktionsnedsättningen

- Skönlitterära böcker
- Enkla faktaböcker
- Spelfilmer
- Informationsfilmer

25

Reflektion

Vilken metod tror du kan passa ditt barn?
 Tror du att det är läge för ett mer förberett samtal eller är det mer i farten-samtal som gäller?
 Vilka möjligheter till i farten-samtal tror du att du kan hitta i er vardag idag?
 Tar barnet upp funderingar med dig eller är det mer upp till dig att koppla vardagliga händelser till barnets diagnoser?

26

Efter att du pratat med ditt barn...

- Vem/vilka mer behöver veta?
 - Syskon
 - Kamrater, i sådana fall vilka?
 - Släktingar
 - Lärare/personal
 - Grannar
- Hur ska informationen ges? Med eller utan barnet?
- Viktigt att lyssna på barnets önskemål även om vi inte alltid kan följa dem!

27

2024-10-15

Brukarorganisationer

- Riksförbundet FUB
- Riksförbundet Attention
- Autism Sverige
- Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar (RBU)
- Svenska Downföreningen
- Our normal

28

2024-10-15

Fortsatta möjligheter till insatser i grupp eller som webbstöd via 1177.se

- Seriesamtal och sociala berättelser
- Föräldrainformation om autism
- Föräldrainformation om IF
- Föräldrainformation om CP
- Kognitivt stöd
- Samtalsgrupp "att ha ett barn med funktionsnedsättning" (finns för alla åldrar 0-18 år)
- Navigator ACT

29

2024-10-15

Utvärdering

30